

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๔

เลือกปฏิบัติให้เหมาะกับจริต

ก่อนจ้งหัน

พระมาจ้งหันจ้งหันวันละ ๓๗-๓๘-๓๙-๔๐ ที่อยู่ในป่าไม่จ้งหันมีเยอะ เป็นประจำ อยู่ในป่า องค์ไหนไม่จ้งหันก็ไม่ให้ท่านออกมาเกี่ยวข้องกับงานส่วนรวม ให้ทำประโยชน์ กวณาตลอดเลย เราเปิดโอกาสให้หมด องค์ไหนที่ไม่ได้มาจ้งหันนี้ไม่ให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับงานส่วนรวม ให้เองงานส่วนตัว ๆ ตลอดเลย เรียกว่าอย่างนี้เรามุ่งมากทีเดียว อะไร จะหรุ ๆ ฟุ ๆ ฟา ๆ มองดูธรรมกับสิ่งฟุ ๆ ฟา ๆ มันดูกันไม่ได้จะว่าไง นั้นละธรรม เลิศขนาดนั้นให้ดูเอานะ กองขี้มูตรขี้คูดเต็มบ้านเต็มเมือง พวกกิมิชาติ พวกหนอนพวก แผลงวันมันปิ่นมันตอมกันหึ่ง ๆ พวกเรานี้คือพวกหนอนรูใหม่ ตอมหึ่ง ๆ อยู่กับของ เศษของเดน ตายไปแล้วชิ้นหนึ่งเท่านั้นก็ไม่เกาะหัวใจพองให้สุข ธรรมนี้มีนิดเท่านั้นฟุ งเลย จำให้ตึนะ

นี่เราจวนจะตายแล้วเราเตือนเรื่อย ๆ ยิ่งเร่งเข้าในการเตือน พี่น้องชาวพุทธเรา อย่ามาขี้ขำกับมูตรกับคูด ความโลภ ราคะตัณหา นี่พวกมูตรพวกคูดมันทำคนให้จ้ม มามากเท่าไรแล้ว พระพุทธเจ้าประกาศโฆษณามากี่พระองค์ เป็นกับเป็นกัลป์ บอกแต่ โโทษของมันอย่างนี้ มันก็ไม่ยอมฟังนะพวกเรา มันต้อนะ พวกกิมิชาติ พวกหนอนพวก แผลงวันนี้มันชอบอย่างนั้นแหละ อันไหนที่เลิศเลอไม่สนใจ เราพูดแล้วเราสลดสังเวช นะ มีแต่พูดคนเดียว ๆ แล้วพวกนี้ละยังจะมาโจมตีอีกนะ หลวงตานี้เป็นบ้า เราลากคอ มันขึ้นจากบ้ายังไม่ยอมฟังเสียง นั้นเห็นไหมมันตื้อไหมกิเลส ตื้อที่สุดคือกิเลส เป็น เครื่องต่อต้านกับธรรมตลอดมา ๆ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใดมาตรัสรู้ก็มาต้งไป ๆ ที่ละเล็กละน้อย นอกนั้นก็กิเลส กวาดเข้ามาไว้หมดเลย สลดสังเวชนะ พวกกันตึ้นเนื้อตึ้นตัว อย่ามาชินชากับวัดนะ ให้ดู หัวใจเจ้าของ มันสร้างพินสร้างไฟอยู่ตลอดเวลาในนั้นละ ด้วยความสำคัญว่าจะร้ายจะ รวยจะสวยจะงาม มันสำคัญหลอกไปเรื่อย ๆ นะ มีแต่คนหมดหวัง ๆ เต็มบ้านเต็ม เมือง มีแต่ไฟเผาหัวใจมัน พอตึ้นขึ้นมาหวังแล้ว ๆ จนกระทั่งถึงค่านอนหลับ หลับด้วย ความหมดหวังนั้นคือผลรายได้ในวันนั้น ๆ ความหมดหวัง ๆ นี้จำให้ตึนะ นี้กิเลส หลอกคนหลอกให้หมดหวัง ๆ

ธรรมนี้เสริมตลอด ได้มากได้น้อยมีหวัง ๆ นี้คือธรรม จำเอา เรามีหวังเหมือน กันแหละ พอให้พรเสร็จแล้วนี้ก็จะหวังจ้งหันจ้งหัน เพราะอาหารมันมากต่อมากนะวัดป่า บ้านตาด ไปที่ไหนเราเที่ยวทั่วประเทศไทย เมื่อมันเป็นยังงี้ก็ต้องพูดอย่างนั้น รู้สึกว่า

วัดป่าบ้านตาดพิลึกจริง ๆ เรื่องอาหารมากจริง ๆ เราเที่ยวทั่วประเทศไทย ไม่ใช่เอามา
 โม่มาคูดุ เขียบบนนั้นยกนี้ะ เราเอาธรรมมาพูด อาหารมาก ๆ เราก็วิตกกับพระ กลัว
 พระจะฟาดกันมาก ๆ แล้วนอนแผ่สองสสิ่งนี้ซี เราซีเกียจจะไปหาไม้มาไล่ตีพระตาม
 เสื่อตามหมอน จากนั้นก็ต้องได้เข้าไปในครัว ไปไล่ตีในครัวอีก ไม้ในป่าสั่งสมไว้มาก
 ๆ น่าจะไม่พอมมาเป็นไม้ตีคน กินมาก นอนมาก ซีเกียจมาก นอนเกลื่อนอยู่ มีแต่หมูขึ้น
 เชียง ๆ หลวงตาให้พรเสร็จแล้วก็เริ่มขึ้นเชียง อันนั้นหอม อันนี้หวานเสียก่อน จาก
 นั้นก็ครอก ๆ เสียงนั้นเก่งกว่าเพื่อน เอาละพอ ให้พร

หลังจ้งหัน

เมื่อคืนนี้ฝนตกเริ่มแต่ ๓ ทุ่มไป ๔ ทุ่มกว่ามันยังตก รู้สึกว่าพื้นที่ชุ่มเย็นไปตาม
 ๆ กัน ดูใบไม้สดชื่นดี ฝนตกกระยะนี้ดี เมื่อคืนวานก็ตกตอน ๔ ทุ่ม เมื่อคืนนี้ก็ตกอีก
 ตกติด ๆ กันมาสองวันแล้ว

เมื่อวานนี้วันที่ ๒๓ ได้ทองคำ ๑ บาท ดอลลาร์ได้ ๑๒ ดอลลาร์ กำหนดเป็นพื้น
 ฐานก็สี่พันกิโลขึ้นไปบอกแล้ว นี้พื้นฐานแห่งทองคำเราที่จะเสาะแสวงหามอบเข้าคลัง
 หลวง คราวนี้อ่างน้อยสี่พันกิโล นี้เป็นพื้นฐาน ถ้าต่ำกว่านี้แล้วไม่ได้วางั้นเลย ให้คอ
 ขาดเสียดีกว่าหลวงตาซึ่งเป็นผู้นำพี่น้องทั้งหลาย เพราะเชื่อพี่น้องทั้งหลายเต็มหัวใจอยู่
 แล้วในความเป็นชาวพุทธด้วยกัน และเชื่อในความรักชาติ ในความเสียสละ ในความ
 พร้อมเพรียงสามัคคีกับพี่น้องทั้งหลายเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นทองคำที่จะพาพี่น้อง
 ทั้งหลายนำเข้าสู่คลังหลวงคราวนี้จึงตั้งไว้สี่พันกิโลเป็นอย่างน้อย เป็นพื้นฐาน เรียกว่า
 ขาดไม่ได้เลย ถ้าอันนี้ขาดไปสตรงค์หนึ่ง ประกาศก้องเลยว่ เมืองไทยเรานับแต่หลวง
 ตาบัวไม่เป็นท่าอะไรเลย สี่พันกิโลนี้ต้องตั้งเป็นรากฐานเลย จากนั้นก็ก้าวเรื่อย ๆ

อย่างน้อยสี่พันกิโลนี้วางเป็นรากฐาน คอขาด-ขาดไปเลย ทองคำจะขาดสี่พัน
 กิโลไปไม่ได้ เอาตรงนี้ละ มันจะค่อยเป็นค่อยไปอย่างนี้ ค่อยคืบค่อยคลานเข้าไป ขอให้
 ได้อันนี้ไว้เป็นลมหายใจของพี่น้องชาวไทยเราเราเป็นที่พอใจ อย่างอื่นจะอดบ้างอึดบ้าง
 เราไม่ค่อยสนใจอะไรมากนักยิ่งกว่าลมหายใจจะขาดออกจากพี่น้องชาวไทยเรา ถ้าทอง
 คำได้ขาดหรือบกบาง อย่างน้อยบกบาง มากกว่านั้นขาด เท่ากับหัวใจพี่น้องชาวไทยนี้
 ขาดไปหมดเลย ทั้งชาติทั้งศาสนาไปด้วยกัน เพราะฉะนั้นจึงรั้งเอาไว้ ทองคำสี่พันกิโลนี้
 จะขาดไปไม่ได้ เมื่อหัวใจของพี่น้องชาวไทยเรายังมีครองร่างอยู่แล้ววางั้นเลย ปิดกัน
 ตรงนี้ะ เตรียมฝึกเพลงมวยตั้งแต่บัดนี้ต่อไปนะ ฝึกซ้อมที่จะพึดกับความจน เวลานี้
 ความจำเป็นอันดับหนึ่งคือความจน นี้เราฝึกซ้อมขัดกันกับความจน ฝึกหัดมวย เอาเลย
 เริ่มตั้งแต่นี้ต่อไปอีก นี้เราก็เริ่มมาแล้วได้ตั้งสองพันกิโลกว่าแล้ว ที่เราเริ่มขึ้นเวทีมาโดย
 ลำดับรวมทองคำทั้งหมดที่ได้เวลานี้ ๒,๓๐๘ กิโลครึ่ง ต่อไปก็ก้าวเรื่อย อย่าให้อ่อน

ถ้าพี่น้องทั้งหลายเอาศาสนาเป็นเครื่องนำตลอดนะ ศาสนานำที่ตรงไหนจะเห็น ความสว่างาม ความสมบูรณ์พูนผล ความสงบร่มเย็นไปโดยลำดับลำดับ นี่ศาสนานำ จะมีแต่ความเป็นสิริมงคลแก่เรา แม้ที่สุดขณะที่เรานั่งอยู่ที่ใดก็ตาม จิตใจเราสัมผัส สัมพันธ์กับคำว่าพุทธโธ เพียงคำเดียวเท่านั้น กระเทือนพระพุทธรูปเจ้าทั้งหลายทุก ๆ พระ องค์ จึงเทียบเท่ากับเม็ดหินเม็ดทราย มากไหมพระพุทธรูปเจ้าแต่ละพระองค์ ๆ ที่อุบัติ ขึ้นมานี้ คืออุบัติขึ้นมาตั้งแต่ไหนแต่ไรจนกระทั่งปานนี้จะไม่มากได้อย่างไร เราชะลิกพุทธโธ คำเดียวกระเทือนหมดในธรรมชาติ อันนี้เรียกว่าธรรมชาติ พระพุทธรูปเจ้าทั้งหลายตรัสรู้ แล้วเป็นธรรมชาติ พี่น้องทั้งหลายเคยได้ยินไหมธรรมชาติ ฟังซิ ถ้าเป็นอุตริก็มีหลวงตา บัวองค์เดียวอุตรินะ ถ้าว่าอุตริก็อุตริอย่างอาจหาญเสียด้วยไม่มีสะทกสะท้าน ใครจะมา ค้านไม่ฟังเสียงเลย ค้านกันมาก ๆ จะตีปากอยู่ตรงนั้นเอง ประกาศอยู่ไม่ฟังเหอ ยัง หลับตาฟังอยู่เหอ

อะไรจะเลิศยิ่งกว่าธรรม นี่ประกาศบ้าง ๆ ตลอดเวลานะ จวนจะตายเท่าไรยิ่ง เป็นห่วงมากเข้าโดยลำดับไม่ใช่ธรรมดานะ แทนที่จะมาห่วงสังขารร่างกายกลัวความ เป็นความตายอย่างที่โลกวุ่นวายกันนี้ เราไม่มีเรอบอกตรง ๆ เลย มีแต่ห่วงพี่น้องชาว ไทยทั้งหลาย เวลานี้เครื่องมือมันลึกมันห่อเข้าไปเป็นลำดับ มีแต่ผลลประจำ อิริยาบถทั้งสี่ พายัพพาเดินพานั่งพานอน เพื่อบรรเทาความบกพร่องของธาตุขันธ์นั้น เอง เราจึงเป็นห่วงมากนะ อย่างเทศน์เดี๋ยวนี้ก็เอาปากเทศน์เห็นไหมนี่ เครื่องมือ อย่าง นี้ละ เสียงออกมาจากปาก นี่ก็คือเครื่องมือ พออันนี้ดับไปแล้วเสียงนี้ก็ไม่มี หายเงิบ ไปเลย เสียงหายเงิบ

เราจึงได้อุตส่าห์พยายามสมบุกสมบัน โห เป็นทุกข์แสนสาหัส เรื่องการ ขวนขวายหาธรรมมาแจกแจงพี่น้องทั้งหลายมาเป็นเวลาสามปีนี้นะ ที่ออกสนามว่างั้น เลย นี่เรียกว่าออกสนาม นำผลประโยชน์แห่งการปฏิบัติธรรมมาประกาศให้พี่น้องทั้ง หลายได้ทราบทั่วถึงกัน ในนามที่เราเป็นชาวพุทธและรักชาติไทยด้วยกัน จึงได้นำมา ประกาศ ให้นำพุทธศาสนาของเรานี้ก็หัวใจเรากู้ชาติไทยเราขึ้น ด้วยความเสียสละทุก คน ๆ เพราะธรรมะนี้เลิศเลอแล้ว จะขึ้นได้เลยถ้าอุตส่าห์พยายามตามธรรมะนี้ ยังไงขึ้น ได้ ขึ้นวิญญูเลย จะจนก็จนเพื่อจะมั่งมีศรีสุข ถ้าให้เป็นไปตามไฟตามไฟที่มันเผาบ้านเผา เมืองมาตลอดนี้ จะจมไปโดยลำดับนะ ให้พากันตื่นเนื้อตื่นตัว ไม่ตื่นไม่ได้ ชาติไทยไม่ ตื่นชาติไหนจะตื่น ชาติไทยเป็นลูกชาวพุทธนี่วะ

นี่ละที่ได้พยายามชวนขวายมาสอนพี่น้องทั้งหลาย เราไม่ได้เคยคิดแม้เม็ดหิน เม็ดทรายเลยว่า ใครจะมาตำหนิติเตียนยังงี้ ๆ ว่าเรานี้พูดผิดไปเราไม่มีเลย ฟังแต่ว่า ไม่มีเลยซินะ เมื่อเป็นเช่นนั้นคำว่าไม่มีเลยจึงออกด้วยความกล้าหาญทุกด้านทุกทาง ไม่

สนใจจะหาใครมาเป็นพยานหลักฐานแหละ ความจริงนี้เต็มส่วนแล้ว ๆ ในหัวใจ ในธรรมทุกชั้น ๆ ที่จะนำมาสงเคราะห์โลก เราพูดจริง ๆ เราจึงไม่เคยสะทกสะท้าน คำไหนที่เป็นคำของเราพูดออกไปแล้วเอาขึ้นเวทีได้เลยบอก

เพราะฉะนั้นจึงได้เตือนทางหนังสือพิมพ์เขา บางทีก็เป็นธรรมดาของเขาด้วยความเจตนาหวังดี บุชาครูบาอาจารย์ด้วยความเคารพเลื่อมใส ก็มียกยอบ้าง ความยกยอนั้นเราไม่ได้ยกยอเรา แต่เขายกยอเรา เราก็ได้ชูเขายกยอ ยานำไปพูดนะว่าฉันเลยให้นำเฉพาะคำของหลวงตาที่ออก พอออกจากปากนี้แล้วขึ้นเวทีได้เลย ใครมาถามப்பឹងนี้ จะตอบทันทีเลย แต่อันไหนที่ไม่ใช่เป็นคำหลวงตาออกมา จะเป็นความชมเชยสรรเสริญ ความตำหนิติฉินินทาก็ตาม อันนี้ปลอมทั้งนั้นว่าฉันเลย เราจึงไม่ยกยอให้นำออก เพราะเราเอาของจริงทั้งนั้นออก ไม่ได้เอาของปลอมออก

สะท้อนสะท้อนหัวนโหวโลกมานานเท่าไรธรรม เฉพาะพระพุทธเจ้าของเรานี้ก็ ๒,๕๐๐ แล้วเราตื่นเนื้อตื่นตัวแล้วยัง ธรรมมีอยู่ในจิตใจมากน้อยเพียงไรก็ตาม ขณะนั้น ๆ จะเป็นสิริมงคลประจำ คำว่าพุทธะก็พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์มารวมตรัสรู้ปั้งนี้ก็เป็นธรรมดา พระสงฆ์ธรรมปั้งก็เข้าไปสู่ธรรมดา ธรรมดาเป็นที่รวมแห่งธรรมทั้งหลาย จึงเรียกว่าครอบโลกธาตุเลย เป็นไวพจน์ของกันก็คือ มหานิพพาน มหาวิมุตติ แต่ครั้งแล้วก็ไม่พ้นที่ว่า ธรรมดา เท่านั้นครบหมดเลย นี่คือธรรมดา พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ลงในอันเดียวกันหมดเลย หายสงสัยตรงนี้

จำขึ้นในหัวใจดูซินะ มันเป็นในหัวใจใจ หัวใจเป็นนักรู้ทำไมจะไม่รู้ มันรู้ด้วยกันทุกคน ตั้งแต่เรียน กอไก่กอกา เรายังจำได้รู้ได้ในกอไก่กอกา ทำไมเรียนอรรณเรียนธรรม รู้ธรรมรู้ธรรมอย่างประจักษ์ใจจะพูดไม่ได้มีอย่างเธอ นี่เราก็พยายามเติมกำลังความสามารถกับพี่น้องชาวไทยเรา ไม่ได้หวังโยในชีวิตจิตใจของเจ้าของเลย ไม่มี เราบอกไม่มี มีแต่ความหวังโยประชาชนพี่น้องชาวพุทธเราและสัตว์โลกทั่ว ๆ ไปเท่านั้นเอง อยากให้ได้มีียบ ๆ แยะ ๆ ในอรรณในธรรมพอเป็นสิริมงคลแก่หัวใจบ้าง อันนี้เลิศจริง ๆ ไม่ใช่เลิศเล็กน้อยนะ ธรรมนี้เลิศเลอสุดยอดแล้ว ในสามแดนโลกธาตุไม่มีอะไรมีแต่กองมูตรกองคูถทั้งนั้น

สามแดนโลกธาตุคือกองเกิดแก่เจ็บตายซึ่งห้ามไปด้วยกองทุกข์ตลอดเวลา อยู่ในสามแดนโลกธาตุนี้เท่านั้น ออกจากนี้ไปถึงนิพพานหรือธรรมดาแล้วไม่มี มีแต่จะพูดว่าเลิศเลอก็เลยเสีย พูดอะไรก็เลิศเลยเสีย คือเลยสมมุติไปหมดแล้ว สมมุติเอื้ออ้อมไม่ถึง จะสูงขนาดไหนอันนั้นก็เลยอยู่ตลอดเวลา เพราะอันนี้เป็นสมมุติ ๆ สูงขนาดไหนก็สูงสมมุติ ๆ อันนั้นวิมุตติครอบไว้ตลอด ๆ สูงอยู่อย่างนั้น

ใจสำคัญนะ ใครอย่ามาคาดหมายต้นเดาเรื่องใจนะ เวลาโง่ก็เห็นกันอยู่อย่างนี้ละจิตดวงนี้ สิ่งที่เราให้โง่ให้มืดให้ดำมันปิดใจอยู่นั้น ใจเป็นนักรู้ รู้ก็รู้อยู่ในกรอบของกิเลสซึ่งเป็นตัวสอนจิตให้โง่ ปิดไว้ดำเหมือนอย่างแก้วครอบไฟฟ้าเรา ไฟฟ้าจะก็แรงเทียนก็ เอ้าฟาดลงไป แก้วครอบดำ ๆ ปิดปั๊บเข้าไปเท่านั้นไม่มีความหมาย ไฟฟ้าที่สว่างจ้าอยู่ในหลอดไฟนั้นมีความหมายอะไร พอแก้วครอบดำ ๆ นี้ปิดปั๊บเดียวเท่านั้นก็ไม่มี ความหมาย นี้ละกิเลสปิดหัวใจสัตว์โลกเป็นอย่างนี้เองไม่เป็นอย่างอื่น

ที่นี้ค่อยชำระสะสางซักฟอกมา ชัดนั้นชัดนี้มา ค่อยมีวิ๊วแวเข้ามา นั้นละธรรมแทรกขึ้นมาชัดเจนลา นั้นละเรียกว่าบำเพ็ญธรรม ผลแห่งการบำเพ็ญธรรมก็คือความสว่างไสวยิบ ๆ แยิบ ๆ ออกมาเรื่อย ๆ เรื่องธรรมชาตินั้นจำอยู่อย่างนั้นแล้ว ชัดที่มันปิดบังนั้นออก ธรรมชาตินั้นไม่ต้องชัด ขอให้เปิดนี้ออกเถอะมากน้อย จะส่องแสงออกมาทันที ๆ ด้วยความสว่างของตน ถ้าเปิดหมดเสียจริง ๆ ไม่มีอะไรเหลือแล้ว อะไรปิดในโลกนี้ ก็มีแต่แก้วครอบคือสามแดนโลกธาตุนี้เป็นเรื่องของสมมุติ เป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมดมันครอบหัวใจดวงนี้ไว้ พออันนี้แตกกระจายออกไปแล้วผางหมดเลย นั้นนะเป็นยังงัยต่างกันไหม

นั้นละท่านผู้รู้ท่านรู้อย่างนั้นนี่นะ ท่านไม่ได้มาสอนแบบลูป ๆ คล่า ๆ มาโกหกโลกนะ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ไม่ใช่พระพุทธเจ้าโกหกโลก สรรณะของเราพระสงฆ์สาวกที่รู้ตามพระพุทธเจ้าไม่ใช่ผู้โกหกโลก เป็นผู้เปิดโลกที่มีดมัวนี้ออกจากหัวใจให้สว่างกระจ่างแจ้งต่อผู้บำเพ็ญธรรม ตั้งใจปฏิบัตินะ

เมื่อเช้านี้ก็พูดถึงเรื่องอาหาร อาหารวัดป่าบ้านตาดนี้มากตลอด เราก็บอก บอกตามความจริงอย่างนี้ละนะ เรานี้มันนักเที่ยวทั่วประเทศไทย ทั้งจริง ๆ ภาคไหนภาคเราไม่ได้ไป ไปทั่วประเทศไทยจะว่าไป ไปที่ไหนก็เห็น มีมากมีน้อยเห็นเป็นธรรมดาทั่ว ๆ ไป แต่วัดป่าบ้านตาดรู้สึกจะเด่นอยู่เรื่อย ๆ เด่นตลอดมานะ เราก็เอาคำนี้มาพูดตามหลักความจริง ซึ่งเราได้เคยผ่านมาเรียบร้อยแล้ว ที่นี้เวลาอาหารมาก ๆ ก็ภาคภูมิใจกับประชาชนญาติโยมที่บริจาคนี้มีบุญมีกุศลมากน้อยเพียงไร นี้เราภาคภูมิใจตอนนี่ ที่มาเสียก็มาเสียฝ่ายเราเอง ฝ่ายเราคือพระเณรนี่กินมาก ๆ จะออกทำไหนด่า มันทำให้คิดนะ มันออกทางหอมหรือทางเสื่อ ทางจงกรมมันเห็นหรือไม่เห็น ก็คิดอีก

คือธรรมดากินมากนี้มันง่วงหนึ่ง เมื่อง่วงแล้วก็อยากนอน นอนมาก ชี้เกี่ยจมาก นี้เวลาบรรจุน้ำมันนี้เข้าไปแทนที่รถจะพาวิ่งอย่างสะดวกสบาย มันกลับแช่อยู่ในถังน้ำมันอันนี้ ครอบ ๆ แครก ๆ อยู่ตามเสื่อตามหมอน ไปที่ไหนได้ยินเสียงครอก ๆ แครก ๆ เราเลยจะเป็นโรคประสาท เป็นยังงัยหลวงตาจึงจะเป็นโรคประสาท โอ๊ย ไปที่ไหนได้ยินเสียงครอก ๆ แครก ๆ นึกว่าเสียงกระรอกมันร้อง มันเสียงกรน..คน มันยังงัยกันทั่ว

วัดที่ว่าไปที่ไหน เราเลยจะเป็นโรคประสาทหลงตาบวณะ ไปที่ไหนได้ยินเสียงครอก ๆ แครก ๆ เราเลี้ยงกระจอน กระแตไว้ก็ไม่ได้ยินเสียงพอให้ตื่นนั้น ครั้นตื่นที่ไรฟังไป ๆ มันมีแต่เสียงกรนครอก ๆ แครก ๆ จากการกินอิ่มแล้ว ชี้เกี่ยจมาก ๆ นอนหลับมาก ๆ ไปเสีย มันมีไหมแถวนี่นะ พิลิกนะ

พอมีอาหารมาก ๆ ทำให้เป็นห่วง ทำให้เป็นห่วงคืออะไร อันนี้ก็เคยพุดมาแล้ว เป็นสิ่งที่เราผ่านมาแล้วทั้งนั้น เวลาที่มีอาหารมาก ลึนกับปากมันเห็นอาหารมันขยับใส่เลย ถ้าเป็นรอกไม่ต้องติดเครื่องและไม่ต้องเหยียบคันเร่ง มันจะเข้าชนเลย มันดึงดูตกันอาหารกับลึนกับปากมันดึงดูตกันอย่างนั้น ครั้นว่าดึงดูตแล้ว ดึงดูต ๆ ทะลุเลย ฟาดจนหมอนขาดทะลุไปอีก เสื่อขาดทะลุไปเลย มันไม่ได้ถอยนะ ถ้างมมันได้ดึงดูตมาก ๆ เป็นอย่างนั้นนะ

นี่ละเอามาเทียบชิปฏิบัติตัว ดูหัวใจตลอดเวลา อยู่ในวิสัยที่จะดู-ดูตลอดเวลา สิ่งอะไรที่มาเกี่ยวข้องจะหวังให้เทิดทูนทางด้านจิตใจโดยเฉพาะ การอยู่การกินการใช้ การสอยหลับนอนต่าง ๆ เป็นเครื่องพยุกันขนาดไหน แล้วจะทำส่วนไหนเสียต้องเทียบตลอดเวลา นี่ก็มาลงในเรื่องอาหาร วันไหนอาหารมากอาหารดีตามสมมุตินิยมแล้ว ลึนกับปากวันนั้นมันจะพันกันตลอดเวลา เป็นมิตรสหายกันไม่แยกกันลึนกับปาก ท้องก็ไม่พอ ทางหนึ่งมันคว่ำหาย่ามทางนี้ ทางซ้ายคว่ำหาย่ามทางนี้ เอามาสะพายทั้งสองบ่า ตรงกลางนี้เป็นอาหารเต็มท้องแล้ว จัดจากบาตรมาอีกใส่ย่ามสะพายทางบ่าซ้าย คว่ำจากบาตรมาอีกใส่ย่ามสะพายทางบ่าขวา ไปนี้แน่นปึ้งเสียงดังอืด ๆ มันหนักอย่างนี้ละรถมันบรรทุกของหนัก ทีนี้เลยหนักไปทางอย่างว่า มีแต่จะจม ๆ ภาวนาไม่เป็นท่า นั้น

คือจับตลอดนะ ผู้จะภาวนาต้องสังเกตตัวเอง นี่เราพุดมาเพื่อเป็นคตินะ ถ้าพุดธรรมตามันก็ไม่ถึงใจ ต้องมีอันนั้นมือนั้นมีกระดูกบ้างอะไรบ้างถึงได้ตื่นบ้างคนเรา นี่พุดถึงเรื่องอาหาร เวลาที่มีมาก ๆ แต่สำหรับพระเถรท่านก็ฝึกกรรมของท่านอยู่ตลอดเวลา มาแล้ว องค์มาใหม่หรืออะไร ๆ ยังไม่รู้เรื่องราว กลัวมันจะไปจมเสียหมดนะซีเราถึงกระดูกเอาไว้ อย่าลงหมดตัวนะ ให้ลงพอมองเห็นขาบ้างเพื่อจะได้จับขาลากขึ้นมา ไม่งั้นมันจะจมหมดทั้งตัว ความชี้เกี่ยชี้คร้านความนอนไม่เอาไหน เรียกว่ามันจะลากหมดทั้งตัว จึงบอกให้มีขาชี้ฟ้าไว้บ้าง เพื่อผู้ช่วยเหลือจะได้จับขาลากขึ้นมา มันจะไม่หมดตัว

พวกเราที่พวกหมดตัว ดีไม่ตีมันอยากได้สิบขานูน จมด้วยกันหมด สิบขาจมด้วยกันเท่าไรจมด้วยกัน เพราะฉะนั้นจึงบอกอย่างน้อยให้แบ่งไว้ขาหนึ่งพอได้จับจุดขึ้นมา ทางต่ำกิเลสมันเร็วขนาดนั้นนะความเทียบ คือที่มันจะเอาเรามันเร็วที่สุดนะ ทีนี้

เราจะจุดมันเราต้องมีสติตั้งระมัดระวังอย่างนี้ ฉันทมากเป็นยังงี้รู้ชัดเจนเลย ทุกอย่างมานั้นหมดเรื่องไม่เป็นท่า ลดลงเป็นยังงี้คอยดู ลดลงเป็นยังงี้ดี นี่สำหรับนิสัยของแต่ละท่าน ๆ

บางท่าน เช่นอย่างอดนอนดี อดไปเท่าไรท่านยิ่งดี ท่านก็หนักทางนั้น ผ่อนอาหารดีท่านมักจะผ่อนเสมอเพราะเป็นผลดี จับติด ๆ เรียกว่าผู้หาสารประโยชน์แก่ตัวเองด้วยความสังเกตในการบำเพ็ญตน เป็นอย่างนั้นนะ

วิธีการต่าง ๆ ที่ท่านสอนไว้ในธุดงค์ ๑๓ เป็นพื้นฐานนั้น ท่านสอนไว้เพื่อพระจะอุกจริตนิสัยในข้อใดบ้างเพื่อแยกไปปฏิบัติ ๆ แต่หลักใหญ่เป็นพื้นฐานก็คือ รุกขมูลเสนาสน์ อยู่ป่าช้าป่ารกชัฏนี้เป็นพื้นฐาน ไม่มีในธุดงค์ก็มีในอนุศาสน์เรียบร้อยแล้ว ส่วนที่แยกเป็นธุดงค์วัตรที่จะเอาไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับจริตนิสัยของตน เช่นอย่าง การหลับการนอน การพักผ่อนต่าง ๆ การขบการฉันให้พิจารณาเอง เหล่านี้อยู่ในธุดงค์เหล่านั้นทั้งนั้น ถ้าหากว่าองค์ไหนถูกทางไหนก็ให้ยึด ๆ ให้เกาะอันนั้น แล้วก็ก้าวเดินได้สะดวก ๆ ไปเรื่อย ๆ

การทำความเพียรไม่สังเกตเจ้าของไม่เกิดประโยชน์นะ ต้องใช้ความพินิจพิจารณาเสมอ สักแต่ว่าเดินจงกรม สักแต่ว่านั่ง แล้วไม่ได้คิดอ่านไตร่ตรองอะไรเลย มันก็ไม่ผิดอะไรเลยกับขอนแก่น ที่มันกลิ้งไปแล้วทั้งเป็นท่อนเอาไว้อย่างนั้นแหละ ถ้าผู้มีสติปัญญาพลิกไปพลิกมาแล้วขอนแก่นนั้นควรจะทำยังไง พลิกไปทางไหนเรื่องใด ๆ จะทำประโยชน์แก่ไม้ซุงก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา ความเพียรของเราสักแต่ว่าทำไม่ได้นะ ต้องให้มีสติพินิจพิจารณาไตร่ตรองดูผลงานของตัวเองจึงเรียกว่าผู้ทำความเพียร ก้าวได้ง่ายผู้นี้

นี้ได้ผ่านมาอย่างโชคโชนจึงพูดได้เต็มปาก ๆ ทุกอย่างในวิธีการทรมานตัวเองทุกอย่างที่ทำไป เดินจงกรมฟาดมันก็ชั่วโง่ง แต่เราเดินจงกรมเราไม่เคยเดินตลอดรุ่งนะ เราก็ยอมรับว่าเราไม่เคยเดินตลอดรุ่ง ไร่ ๕-๖-๗-๘ ชั่วโมงไม่ต้องพูดแหละ ระยะ ๓ ชั่วโมงนี้เป็นพื้นฐานเลย ๒-๓ ชั่วโมงนี้เรียกว่าย่อมน ๆ ขนาด ๒-๓ ชั่วโมงนี้ย่อมน ๆ ให้พอดีก็ ๔-๕ ชั่วโมง มีเป็นพิเศษ ๖-๗ ชั่วโมง ๘ ชั่วโมงมี แต่เป็นกรณีพิเศษมานับเข้าในกฎเกณฑ์ไม่ได้ และทุกอย่างต้องได้สังเกตตัวเองตลอดเวลา เราทำอย่างนี้เป็นยังงี้ผลดู แล้วไม่นอน คื่นหนึ่งไม่นอนเป็นยังงี้ การภาวนาของตัวเองสติปัญญาจิตใจผ่องใส สติปัญญาแพรวพราวอย่างไรหรือไม่ สังเกตดู ถ้าได้ผลในทางการอดนอนนี้ท่านก็มักจะอดนอน อดเท่าไรก็ยิ่งเบาหวิว ๆ ยิ่งสว่างไสวภายในใจจากกรรมที่บำเพ็ญด้วยการอดนอน ท่านก็ยึดอันนั้นไว้ เดินมาก นั่งมากเป็นยังงี้ ทั้ง ๆ ที่ตั้งสติอยู่ด้วยกัน ให้สังเกตเอง นี้เรียกว่าการสังเกตในการภาวนา

แต่สำหรับเราเองมันไปถูกกับอดอาหารอย่างว่านั่นแหละ แล้วส่วนมากพระเณรในวัดนี้มักจะถูกแบบเดียวกันนะ พระจึงไม่ค่อยมาฉันจังหัน ทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้ถือว่าเป็นคำสั่งเป็นคำสอนอะไรเลย เราถือว่าเป็นคำบอกเล่า คำว่าบอกเล่าเป็นยังไง ใครปฏิบัติยังไงจริตนิสัยยังงี้ก็ให้ทำ ที่เราในฐานะที่เป็นอาจารย์เราก็บอกเล่าธรรมดาในสิ่งที่ควรบอกเล่า เช่น ผ่อนอาหารอดอาหารอย่างนี้ เรามันหนักในทางนี้ก็มาเป็นคำบอกเล่าให้หมู่เพื่อนฟังว่าได้ผลดีอย่างนั้น ๆ สำหรับเรา แล้วหมู่เพื่อนฟังแล้วก็เอาไปปฏิบัติต่อตัวเอง แล้วส่วนมากรู้สึกจะถูกในนิสัยอย่างเดียวกันกับเรานี่ อยู่ในวัดนี้ไม่เคยมีพระมาฉันจังหันครบองค์เลยนะเป็นประจำ มีมากอยู่ข้างในท่านไม่ฉัน

เราก็เปิดโอกาสให้เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ องค์กรไหนที่ไม่ฉันจังหันไม่ให้มายุ่งกับงานเกี่ยวกับส่วนรวม ให้ทำตามอัธยาศัยของตนเอง เพราะเราเคยทำมาอย่างนั้น ถ้าลงได้ อดอาหารอะไรอย่ามายุ่งนะ เท่านั้นพอ ถ้าอยู่กับหมู่กับเพื่อนก็ต้องได้ฉันเป็นธรรมดา แต่ก็ฉันในฐานะที่อยู่กับหมู่กับเพื่อนไม่ปล่อยตัวเสียทีเดียว ฉันไม่ให้มี ๖๐-๗๐-๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๖๐-๗๐ เปอร์เซ็นต์อยู่ในยานี่ทุกวัน ส่วนมากมักอยู่ใน ๕๐-๖๐ เปอร์เซ็นต์นี้ นี่พอเหมาะพอดีกับดูแลเพื่อนฝูงเกี่ยวข้องกับงานการอะไรในวัดในวาที่อยู่กับครูบาอาจารย์ซึ่งมีพระเณรมาก เราต้องได้ดูแลอยู่เสมอ ที่นี้การอดอาหารเพื่อขึ้นเวทีโดยตรง อันนี้ไม่ได้ขึ้นโดยตรง เสียบ ๆ เลาะ ๆ อยู่ตามเวที เพราะฉะนั้นจึงได้ออไว้พอเป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญของเราให้สะดวก ๆ เราจึงไม่ฉันให้อิ่มนะ

อันนี้หมู่เพื่อนก็มีอย่างนั้น เห็นไหมนี่มาฉันจังหันยิบ ๆ แยะ ๆ เห็นไหมละ บางองค์หมู่เพื่อนฉันจนจะหมดแล้วถึงต่อม ๆ มานั่งบิ๊บ มานั่งฉันไม่กี่คำหยุดแล้วไปแล้ว นั่นไม่ใช่ท่านอิมนะ ท่านฉันพอประทังชีวิตไว้เพื่อความเพียรที่เป็นจุดมุ่งหมายอย่างยิ่งต่างหาก ท่านมุ่งอย่างนั้น เราดูพระเณรก็รู้นี้พระท่านที่ฉัน ๆ ไปเล็ก ๆ น้อย ๆ เดียวท่านไปแล้ว ๆ เพื่อประโยชน์ของท่านอันใหญ่หลวงได้แก่ธรรมในใจ อันนี้พอประทังวันหนึ่ง ๆ ถ้าไม่ฉันก็ไม่ได้อีกแหละ เพราะพระเณรในวัดนี้มีจำนวนมาก พระองค์ไหนไม่ฉันไม่มา ๆ ที่นี้ข้อวัตรปฏิบัติเกี่ยวโยงกันนี้ก็ไม่มีใครทำ พระจึงต้องมีฉันบ้างมาบ้าง ทขอย เหมือนกับว่าเปลี่ยน เหมือนเป็นวาระกันอยู่สัก ๆ หรืออาจนัดกันก็ได้ ท่านจึงไม่ค่อยมาฉันจังหันทุกวันครบองค์ มีอย่างนี้แหละ นี่ท่านปฏิบัติมา การฉันก็ฉันแต่น้อย ๆ พอให้พอดี ๆ ไปวันหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานเกี่ยวโยงกัน เราไม่มีอะไรเลยก็เรียกว่าขึ้นเวทีเลย

สำหรับเราเองอยู่กับหมู่กับเพื่อนเราไม่เคยอดนะ ไม่อดก็บอกไม่อด หากฉันอย่างว่าแหละ ๕๐% ๖๐% หรือ ๗๐% แล้วแต่การสังเกตเราเองในธาตุขันธ์ของเรา กับธรรมที่ประกอบกันอยู่ อาหารเป็นเครื่องหนุน มันจะหนุนไปทางไหนบ้างก็คอยดู ธรรม

ได้รับการหนุนจากทางอาหารนี้รับยังไบบ้าง ถ้าอาหารมีน้อยธรรมดาขึ้นมันก็มักจะติดขึ้นทางธรรมเรื่อย ๆ ต้องคิดอย่างนั้นเรียกว่าการปฏิบัติตัวเอง การแก้กิเลสนี้ต้องพวกนักขึ้นเวที ขึ้นเวทีคือนักภาวนาจริง ๆ เพื่อมรรคเพื่อผล เพื่อศีล เพื่อสมาธิ เพื่อปัญญา วิชาวิมุตติหลุดพ้นจริง ๆ ตามทางของศาสดา จะเป็นผู้จัดเจนในเวทีมากที่สุด

การเรียนในตำรับตำราไม่ได้ว่าท่านว่าเรามันพอ ๆ กันนั่นแหละ ได้แต่ชื่อแต่เสียงได้แต่ความจดความจำมาก็อ่านไปนั่นอ่านไปนี่ ว่าบาปว่าบุญ ก็ฟังตั้งแต่หูเท่านั้น หรือดูแต่ตาใจไม่ถึง ใจไม่ค่อยเคารพเชื่อฟังคำสอนที่ท่านสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำ นี่คือความจำ มันจำไปลอย ๆ ไปอย่างนั้นนะ จะเอาจริงเอาจังกับอะไรไม่ได้ แต่เวลาออกปฏิบัติ พอเรียนเข็มทิศทางเดินจากตำรับตำราได้เรียบร้อยแล้ว ทีนี้ก้าวออกเดิน ผู้นี้ละเป็นผู้เข้าสู่สงครามหรือว่ามวยก็เรียกว่าขึ้นเวทีแล้ว ถ้าสงครามก็เรียกว่าออกสนามแล้ว ผู้นี้จัดเจนมากนะ

ทหารที่เขาเรียนวิชาการรบมาด้วยกันก็ตาม คนหนึ่งไม่ได้ออกแนวรบ เรียนมาด้วยกันเต็มภูมิ แต่คนหนึ่งออกแนวรบ คนนี้จะพูดได้พิสดารกว้างขวางลึกซึ้งตามหลักความจริงในสนามรบได้มากกว่าผู้ที่เรียนแต่ไม่ได้ลงสนามรบเป็นไหน ๆ นี่ละเทียบกันอย่างนี้ ทีนี้เราเรียนทางด้านปริยัติก็เหมือนกับเราเรียนในหลักวิชาการรบ แต่เราไม่ได้ออกปฏิบัติตามทางศาสดาที่สอนไว้ เรียกว่าไม่ออกแนวรบ รบกับกิเลสรวบวิธินั้น ทำวิธีใดการรบกับกิเลส เราไม่ได้ออกปฏิบัติเราก็ไม่รู้ พอเราขึ้นเวทีเรียกว่าออกปฏิบัติแล้ว ทีนี้กิเลสกับธรรมก็อยู่ในหัวใจดวงเดียวกันมันจะไปไหน มันโผล่ขึ้นมาอันไหน ส่วนมากเป็นเรื่องกิเลสเสียก่อน เมื่อเรายังไม่มีกำลังกิเลสจะออกหน้าตลอดเวลา ธรรมก็คอยติดคอยตามคอยพืดคอยเหวี่ยงกันไป หลายครั้งหลายหนก็พอรู้แ่งรู้ทาง นี้เรียกว่าขึ้นเวที

ทีนี้แ่งของกิเลสมีความหนักเบาเล็กน้อยหลายสันพันคมขนาดไหน ธรรมก็พืดตัวอยู่ตลอดเวลามันก็ทันกัน ๆ มันก็มีหลายเล่ห์หลายเหลี่ยมร้อยสันพันคมเช่นเดียวกันกับกิเลส สุดท้ายก็เหนือกิเลส ทีนี้ฟาดกิเลสขาดสะบั้นลงไปได้ตั้งพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ท่านเห็นไหมละ นั่นละออกมาจากเวทีนั้นนั่น ไม่ได้ออกมาจากเรียนจดได้จำได้แล้วก็มาเป็นมรรคผลนิพพานไม่เคยมี ผู้เรียนมาไม่สนใจปฏิบัติ เรียนมาจบพระไตรปิฎกกิเลสตัวเดียวไม่ได้ขาดจากหัวใจเลย ดีไม่ดีส่งเสริมเพิ่มกิเลสขึ้นอีก ถือพิธีมานะว่าตนเรียนรู้เรียนมากนักปราชญ์ชาติกวีไปแล้ว เพียงจำมาเท่านั้นแหละ แล้วยิ่งเขาไปยกยออีกด้วยว่า คนนี้หรือว่าท่านองค์นี้ นี่ตู้พระไตรปิฎกเคลื่อนที่ เลยเป็นบ้าไปเลย นี่กิเลสขึ้นใหญ่ จะทำคนให้เป็นบ้า

แล้วกิเลสตัวไหนมันหลุดลอยออกไปจากการศึกษาเล่าเรียนมาโดยไม่สนใจปฏิบัติไม่มี ถ้ามีพระพุทธเจ้าจะไม่สอนปฏิบัติปฏิบัติภูเวธออกมาท่านจะสอนแต่ปริยัติ สมบูรณ์แบบแล้วไปเลย พอจบเล่มนี้ขึ้นโศดา จบเล่มนี้ขึ้นสภิกาทาชา จบเล่มนี้ขึ้นอนาคา จบเล่มนี้ขึ้นอรหันต์ไปเลย ไม่ต้องมาปฏิบัติให้ลำบากลำบากบนแหละ เรียนจบนี้แล้ว กิเลสขาดสะบั้นไปเลย ไม่เห็นมีในคัมภีร์โตะวะ คัมภีร์ไหนก็มีแต่บอกว่าให้เรียนให้จดจำ ให้ดีนะ นี่แผนที่ของศาสนาแผนที่ของธรรม แสดงทั้งเรื่องนรกอเวจีเปรตผีประเภทต่าง ๆ ถึงมรรคผลนิพพาน บอกไว้หมดในแผนที่ที่ทรงรู้ทรงเห็น นำมาแจ้งให้สัตว์โลกฟัง ให้ปฏิบัติตามนี้แล้วจะรู้จะเห็นตามนั้น ด้วยอำนาจแห่งวิสัยของตนจะรู้มากน้อยเพียงไร จะรู้ไปตามนั้น ๆ

ที่นี้ออกปฏิบัติมันก็รู้อย่างนั้นซี รู้อย่างนั้น ๆ เต็มภูมิवासนาของตัวเอง ๆ ไม่ได้มีคัดค้านพระพุทธเจ้าได้ว่า พระพุทธเจ้ารู้อย่างนี้นะ พระพุทธเจ้ายังสู้ข้าพระองค์ไม่ได้ ข้าพระองค์ยังรู้มากกว่านี้ ไม่มี มีแต่กุดด้วน ถ้าท่านบอกให้เพิ่มความเพียรเข้ามันก็เพิ่ม หมอนเข้าเสีย อย่างนั้นซีมันกลับกัน แทนที่จะเพิ่มความเพียรมันกลับเพิ่มหมอน หมอนที่ใช้มา ๓ ลูกวันนี้เอา ๕ ลูกพอไหม ดีที่ไม่มาถามหลวงตาบัว ถ้าถามหลวงตาบัว แล้ว โอ้ย ป่าเล็กไปเลยว่างั้นเถอะนะ นี่ภาคปฏิบัติท่านเป็นอย่างนั้น เรียนเพื่อจดจำเอา แล้วนำออกมาปฏิบัติ ทางเหมือนกับแปลนบ้านของเรา อยู่เต็มห้องมันก็เป็นแปลนไม่ได้เป็นบ้านเป็นเรือน ดึงออกมาเราจะเอาขนาดไหนตามกำลังของเรา ดึงแปลนไหน ออกมาแปลนนี้บ่งบอกไว้ยังงิสร้างตามแปลน ๆ สำเร็จรูปขึ้นมาเป็นบ้านเป็นเรือน หลังเล็กหลังใหญ่อยู่ในแปลนนั้นหมด

อันนี้มรรคผลนิพพานอยู่ในแปลนแห่งพระพุทธศาสนาทั้งหมด ในพระไตรปิฎก นั้นแหละ ท่านเรียกว่าตลาดแห่งมรรคผลนิพพานอยู่ที่นั่นหมด แล้วแยกออกมาปฏิบัติ ที่นี้ก็แจงออกมา ศิลก็มสมบูรณ์ในเราตามที่ท่านชี้บอกแล้วให้รักษาศีลให้สมบูรณ์ สมาธิอบรมให้จิตใจมีความสงบมันก็สงบไปเรื่อย ๆ มันก็รู้ด้วยตัวเอง ๆ จากนั้นถึงขั้น ปัญญาวิมุตติหลุดพ้นออกจากแปลนนี้เป็นภาคปฏิบัติ ๆ สร้างตัวขึ้นมาเป็นศีลสมาธิ ปัญญาวิชาวิมุตติก็เป็นปฏิเวธขึ้นมาเป็นขั้น ๆ ปฏิเวธแปลว่าความรู้ เราทำได้ขั้นนี้จิต สมาธินี้ก็ปฏิเวธ รู้ในสมาธิความสงบใจของเรา สงบมากน้อยเพียงไรก็เป็นปฏิเวธ ๆ รู้ออกไปตลอดจนถึงวิชาวิมุตติหลุดพ้น รู้ฝังเต็มเหนี่ยวเลย

นี่ศาสนาจึงสมบูรณ์แบบ ต้องมีสาม ๑)ปริยัติ ภาคศึกษาเล่าเรียนเป็นแบบ แปลนแผนผัง ๒)ภาคปฏิบัตินำปริยัติออกมาปฏิบัติตัดกายวาจาใจของตนให้เป็นของดี ไปโดยลำดับตามที่เรียนมาแล้วนั้น ๓) ปฏิเวธ คือผลที่ติดแนบไปว่าระยะนี้สร้างได้เท่าไร ๆ เหมือนเขาสร้างบ้านเวลานี้วางรากวางฐานไว้แล้วก็รู้ วางนี้ขึ้นชื่อขึ้นแป้รู้ ๆ จน

กระทั่งสำเร็จก็รู้ นี่เป็นปฏิเวธ คือรู้ผลงานของตัวเองว่าทำมาถึงไหนแล้ว อันนี้ก็รู้ผลงานของตัวเองว่าบำเพ็ญไปถึงไหนแล้ว ทั้งสามคือปริยัติเราก็เรียนมา ปฏิบัติเราก็ได้ดำเนินงาน ปฏิเวธผลงานจะติดตามไปเรื่อย จนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติหลุดพ้นเป็นปฏิเวธโดยสมบูรณ์ รวมแล้วก็เป็นศาสนาที่สมบูรณ์แบบ ศาสนาไม่ขาดบาทขาดตาตั้ง คือศาสนาพร้อมด้วยปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ถ้ามีแต่ปริยัติเฉย ๆ ขาดบาทขาดตาตั้งมากทีเดียว มีแต่ความจำเป็นนึกขุ่นทอง สุดท้ายก็ว่าเป็นหนอนแทะกระดาศไปได้เลย เพราะไม่สนใจปฏิบัติก็เป็นหนอนแทะกระดาศ ใครเรียนไม่สนใจปฏิบัติผู้นั้นก็เป็นหนอนแทะกระดาศอยู่เฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร ให้พากันจำเอานะ ศึกษาเล่าเรียนจากครูบาอาจารย์แล้วให้ไปปฏิบัติตัวเอง อย่าไปเป็นหนอนแทะกระดาศอยู่ตามนั้น มันไม่ได้หาแทะกระดาศนะ มันไปหาแทะหมอนแทะเสื่อไปอย่างนั้นแหละพวกนี้แหละ เอาละพอวันนี้

คณะศิษย์พระอาจารย์ทองปาน จารุวัฒน์ วัดป่าสันตนิมิต บ้านหมากยาง ศรีสะเกษรวมบริจาคทองคำน้ำหนัก ๑๑ บาท ๒๕ สตางค์ทองแผ่น ๒,๐๐๐ บาทเงินดอลลาร์จำนวน ๑๒๔ ดอลลาร์เงินบาทจำนวน ๒,๙๓๐ บาท เงินสกุลต่างประเทศจำนวนหนึ่ง ขอพี่น้องทั้งหลายอนุโมทนาทุกคนนะ (สาธุ)

นี่ก็กะว่าจะลงกรุงเทพฯ วันที่ ๒ ไปธรรมดาตามอัยยาศัยของเราเดือนหน้านี้ เครื่องบินเที่ยวเที่ยง ไปอัยยาศัยนคราวนี้ ไปตามอัยยาศัยที่เคยไป

รู้สึกจะเป็นเทศน์ธรรมล้วน ๆ นะวันนี้ เทศน์มันหลายอัน ไม่ทราบจะสงเคราะห์โลกแบบไหนต่อแบบไหน วันหนึ่งต้องแยกธรรมะไปทางหนึ่ง วันหนึ่งแยกไปทางหนึ่ง เพื่อเป็นประโยชน์แก่พี่น้องชาวไทยเราทั้งด้านวัตถุและด้านนามธรรมสู่จิตใจให้ได้สืบปนกันไป วันนี้รู้สึกจะเทศน์ทางด้านธรรมะหนักมากกว่าด้านอื่น ๆ มันไปของมันเรื่อย ๆ

นี่เขากำลังจะเริ่มศาลาแล้ว ไม้ชนเข้ามาเต็มแล้ว เมื่อเข้าเราออกไปดูแต่เช้า ตอนคนยังไม่มาเราด้อมออกมาไปป๊ิบ ๆ ไปดูพอดูแล้วเข้ามา ตอนคนมาไม่ไหวไม่เอา เช่น ตอนเย็นก็เหมือนกันต้องคนเลิกหมดแล้ว เจียบไปเลยค่อยด้อมไปดู ดูที่นั่นที่นี่ ถ้าไม่เหมาะสมอะไรก็ค่อยมาเตือนเขาทีหลัง ๆ

เมื่อเช้านี้ไปตอนเช้าเขาเริ่มทำศาลาใหญ่ ๖๐ เมตรความยาวความกว้าง ๓๐ เมตร โลงหมดเลยนะ ให้อยู่ได้สบาย ๆ เข้ามานี้สบายออกได้ทุกทิศทุกทาง เรียกว่าบันไดเราทำต่ำ ๆ ลงไปเลยขึ้นได้ทุกด้าน ต่อไปนี้จะได้เห็นศาลาใหญ่แล้วยาว ๖๐ เมตร กว้าง ๓๐ เมตรไม่ใช่เล่นเหมือนกันนะ ไม้ชิ้นมาจากทางเวียงจันทร์ ไม่ใช่เล่นนะมีแต่ไม้ดี ๆ อย่างเมืองไทยเรา แต่ก่อนเมืองไทยเรามีเตี้ยวันนี้ไม่มี ต้องไปเอาจากทาง

ฝั่งลาวข้ามมา ๆ ส่วนมากผู้ที่ปลูกบ้านสร้างเรือนแถวนี้เอามาจากพื้นที่นั่นแหละ เสร็จแล้วนะ เดี่ยวเราจะสังเสียดคน เดี่ยวจะว่าหลวงตาไม่สั่งไม่เสียดมันจะตำหนิติเตียนหลวงตา เพราะฉะนั้นหลวงตาต้องกันความตำหนิว่า นี่หลวงตาจะไป ใครไม่ยากไปอยู่นี้นอนตายอยู่นี้ก็ได้ ต้องสังเสียดอย่างนั้นซี จะว่าไง

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd